

**Finanssiala ry:n lomakemuotoinen lausunto Finanssivalvonnalle
pankkisektorin määräys- ja ohjeluonnoksista (2/2016)**

**Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016
(Dnro FIVA 14/01.00/2017)**

**Määräpäivä
27.11.2017**

Organisaation/henkilön nimi: Finanssiala ry (jäljempänä FA) /Pirjo Saarelainen

Ilmoita mikäli lausunto tulee merkitä salaiseksi: julkinen

Finanssivalvonta pyytää lausuntoa määräyksistä ja ohjeista 2/2016

Lausunnot pyydämme toimittamaan sähköpostitse (myös Word-tiedostona) osoitteeseen kirjaamo(at)finanssivalvonta.fi viimeistään 27.11.2017.

Ohjeita taulukkoa täytettäessä:

- Alkuun kirjataan lausunnon yleiset kommentit
- Tämän jälkeen merkitään määräysten ja ohjeiden kohta (luku ja luvun kohta), jota kommentoidaan.

Pyydämme ilmoittamaan, mikäli lausuntoa ei tule julkistaa Finanssivalvonnan internet-sivuilla. Jos lausunto sisältää salassa pidettäviä tietoja, pyydämme merkitsemään salassa pidettävät kohdat sekä niiden JulkL (621/1999) tai muun lain mukaisen salassapitoperusteen lausuntoon.

Lisätietoja Finanssivalvonnassa antaa tilinpäätösasiantuntija Teija Rehn, puhelin 09 183 5531.

Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016 (Dnro FIVA 14/01.00/2017)		Määräpäivä 27.11.2017
Viittaus	Kommentit perusteluineen (ja mahdollinen muotoiluehdotus)	Finanssivalvonnan vastaus
Yleiset kommentit	<p>Määräyksissä ja ohjeissa vaaditaan noudatettavaksi sekä VM:n asetuksen mukaisia liitetietoja että IFRS 7 mukaisia tietoja. Yleiskuvaksi muodostuu, että liitetietomäärää on kasvatettu huomattavasti.</p> <p>Mm. luottoriskien hallinnasta vaadittavat liitetiedot lisääntyvät huomattavasti. Aiempien keskustelujen (FIVA ja toimiala) perusteella toimiala odotti, että liitetietovaatimuksia helpotettaisiin kansallisissa tilinpäätöksissä. Käsityksemme mukaan kaikki IFRS 7 vaatimat liitetiedot on kuitenkin sisällytetty määräyksiin viittauksina ja lisäksi huomioitava myös EBAn ohjeet ja suositukset. Esimerkiksi IFRS 7.35H täsmäytyslaskelman vaatiminen kaikissa kansallisissa tilinpäätöksissä ei tuota pienten pankkien tilinpäätösten lukijoille sellaista tietoa, joka parantaisi tilinpäätöksen antamaa kuvaa. <i>Päin vastoin, laaja liitetietomäärä todennäköisesti vaikeuttaa kokonaisuuden hahmottamista ja asioiden ymmärtämistä.</i> Lisäksi esim. vakuuksista annettavat tiedot voivat antaa liian yksityiskohtaista tietoa yksittäisistä asiakkaista. Lähes kaikki alan toimijat julkaisevat IFRS-tilinpäätöksen joko konsernista tai yhteenliittymästä, joten IFRS:n vaatimat tiedot tulevat julkistettaviksi tarkoituksenmukaisista kokonaisuuksista.</p>	

Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016 (Dnro FIVA 14/01.00/2017)		Määräpäivä 27.11.2017
Luku 2 Kohta 2.5	Lyhenne IFRSIC po. olla IFRIC.	
IFRS9		
Luku 4 Kohta 4.1.3 (21)	Määräykset ja ohjeet 2/2016, 4.1.3 (21) "Kirjanpitojärjestelmissä tulisi olla tappiota koskevia vähennyserätilejä vähintään määrä, joka vastaa FINREP-taulukoissa 4.3.1 ja 4.4.1 esitettyjä."	
Kohta 4.1.3 (24)	<p>Pääkirjanpidossa ei ole F4.3 taulun mukaisesta jaottelua käytössä ja tällä aikataululla jaottelun toteuttaminen (järjestelmämuutoksineen) vaatisi paljon lisätyötä. Raportointiin tiedot saadaan tietovaraston kautta. FA esittää, että asia olisi ohje eikä määräys.</p> <p>Kohdan toisessa lauseessa todetaan, että "Valvottavan on kirjattava saamisen siirto (voi kuulua myös ryhmään) päätökseen perustuen...". FA esittää, että kohtaa "pätökseen" täsmennetään: Kenen/minkä päätökseen perustuen. Riittääkö suullinen päätös. Vai riittäisikö vain "luottolaitoksen sisäisten ohjeiden mukaisesti". EBA:n ohje "Luottolaitosten luottoriskin hallinnan käytännöistä ja odotettavissa olevien luottotappioiden kirjanpitokäsittely" ei edellytä hallintoelinten päätöksiä asiassa.</p>	

Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016 (Dnro FIVA 14/01.00/2017)		Määräpäivä 27.11.2017
Luku 5		
Kohta 5.3 (21)	Kohdassa todetaan, että ”Luvussa 4.1.1 on yleisiä säännöksiä suhteellisuus-, olennaisuus- ja symmetriaperiaatteista”. FA esittää, että suhteellisuusperiaatteen soveltamista avataan enemmän FIVA:n määräyksissä/ohjeissa.	
Kohta 5.4 (23)	Lauseen lopusta tulee poistaa sana ”valvottavan”.	
Kohta 5.4.1 (25)	Kohdassa todetaan, että ”...salkkuperusteisesti...”. Käyvän arvon optio voidaan toteuttaa joko yksittäisestä erästä tai salkkuperusteisesti.	
Kohta 5.4.2 (26)	Määräyksessä todetaan, että ”...luottoriskin arvioimiseksi ja määrittämiseksi sen kaikille rahoitusvastuille”. Termi rahoitusvastuu ei ole selkeä. Tulisiko ko. termi korvata esim. <i>jaksotettuun hankintamenoon kuuluville rahoitusvaroille ja taseen ulkopuolisille sitoumuksille erille</i> (ks. kohta 4.1.3 (19)).	
Kohta 5.4.2 (28)		
Luku 8		
Kohta 8.3 (5) ja (8)	Ko. kohdissa on todettu sama asia.	

Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016 (Dnro FIVA 14/01.00/2017)		Määräpäivä 27.11.2017
Kohta 8.5.2 (23)	<p>Ohjeessa todetaan: <i>Jos toimintakertomuksessa jätetään esittämättä siinä esitettäväksi säädettyjä tietoja, Finanssivalvonta suosittaa, että toimintakertomuksessa voidaan tarvittaessa viitata näiltä osin tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin. Tulisi kuitenkin huomioida, että toimintakertomuksessa ei kuitenkaan voida jättää esittämättä sellaisia tietoja, jotka vaarantaisivat vaatimuksen täyttymisen oikean kuvan antavasta selostuksesta (Annettu x.x.xxxx, voimaan x.1.2018).</i></p> <p>FA esittää kappaleeseen uutta muotoilua: <i>"Jos toimintakertomuksessa esitettäväksi säädettyjä tietoja esitetään tilinpäätöksessä, Finanssivalvonta suosittaa, että toimintakertomuksessa voidaan viitata näiltä osin tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin. Toimintakertomuksessa ei kuitenkaan voida jättää esittämättä sellaisia tietoja, jotka vaarantaisivat vaatimuksen täyttymisen oikean kuvan antavasta selostuksesta".</i></p>	
Luku 11 Kohta 11.7 (119)	Määräyksessä todetaan, että "Erään kirjataan .....ja IFRS 9.4.1.4 perusteella kirjattujen osakkeiden osinkotuotot...". FA:n käsityksen mukaan ko. osinkotuotot kirjataan tuloslaskelmaan.	

**Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016
(Dnro FIVA 14/01.00/2017)**

**Määräpäivä
27.11.2017**

Luku 11.7 (119), (120)
ja 11.7 (138) ja (140) sekä
Liite 3

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta
Mielestämme odotettujen luottotappioiden kirjaaminen erään ”*Muiden laajan tuloksen eriin kirjattujen rahoitusvarojen nettotuoto*” antaa oikeamman kuvan ko. sijoitusten nettotuotosta. Lisäksi siinä tulee esittää näiden odotettujen luottotappioiden myöhemmät peruutukset. Odotetut luottotappiot ja niiden muutokset esitetään joka tapauksessa liitetiedoissa tase-erittäin.

Myös sivu 111 kohdassa (88) määräyksessä vaaditaan erittelemään arvonalentumisten (po. odotetun luottotappion) peruutukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta määritellyistä rahoitusvaroista otsikon *käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuoto* -alla. Tämä tarkoittaisi, että arvonalentuminen (odotettu luottotappio) esitettäisiin tuloslaskelmassa eri rivillä kuin sen peruutus. Tämä ei liene ollut tarkoitus. IFRS9:ssä rahoitusvarojen odotettu luottotappio ja odotetun luottotappion myöhempi peruutus linkittyvät toisiinsa.

Sisällytetäänkö odotettuihin luottotappioihin myös *toteutuneet luottotappiot* ja niistä *johtuneet odotettujen luottotappioiden peruutukset*?

Onko tarpeen muuttaa *arvonalentumistappiot* -termiä, koska arvonalentumisten määrittystapa vain muuttuu, mutta asia pysyy samana. Eri tavoin määritetyt arvonalentumiset voidaan eritellä liitetiedoissa

Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016 (Dnro FIVA 14/01.00/2017)		Määräpäivä 27.11.2017
Luku 12	Taulukoissa viitataan IFRS 6.7.1, tarkoitettaneen IFRS 9 kohtaa 6.7.1	
Kohta 12.3.4	Sanasta "kuvata" puuttuu a-kirjain	
Kohta 12.3.5 (17)	Valvottava voi viitata FINREP-tauluihin - mitä tämä tarkoittaa käytännössä? Tuleeko Finrep-taulukko tällöin julkaista liitetiedoissa lisätietona? Finrep- taulukot eivät ole julkistettavia tietoja, joihin voisi viitata tilinpäätöksessä.	
Kohta 12.3.5 (21)		
Kohta 12.4.1 (77)	"Korkotuotot <i>järjestämättömistä</i> jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusvaroista". Kohdassa vaaditaan esitettäväksi erikseen korkotuotot järjestämättömistä jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusvaroista. <i>Määräyksissä ei kuitenkaan ole määritetty järjestämättömyyden käsitettä.</i> Käsitteemme mukaan järjestämättömyyden käsite ei ole yksiselitteisesti määritetty tilinpäätössäännöksissä. Mielestämme tässä olisi perusteltua raportoida vaiheeseen 3 merkittyjen saamisten korkotuotot, jotka lasketaan arvonalentuneelle pääomalle, jolloin tieto vastaisi aiemmin raportoituja korkotuottoja arvonalentuneista saamisista.	

Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016 (Dnro FIVA 14/01.00/2017)		Määräpäivä 27.11.2017
Kohta 12.4.6 (88)	<p>Tämä määräys kaipaisi lisäksi tarkennusta siitä miten korkotuotot lasketaan. Jos kesken tilikauden laina muuttuu järjestämättömäksi niin lasketaanko korkotuotto koko tilikaudelta vai vain siltä osin kun se on ollut järjestämätön? Jälkimmäinen voi olla hankala toteuttaa esim. päivän tarkkuudella ja tällä aikataululla. Kaikilla pitäisi olla sama laskentatapa, että tieto olisi vertailukelpoinen.</p> <p>Määräyksessä vaaditaan erittelemään arvonalentumisten peruutukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta määritellyistä rahoitusvaroista otsikon <i>käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot</i> -alla. Tämä tarkoittaisi, että arvonalentuminen (odotettu luottotappio) esitettäisiin tuloslaskelmassa eri rivillä kuin sen peruutus. Tämä ei liene ollut tarkoitus. Erittelystä puuttuu käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen odotettujen luottotappioiden peruutukset. IFRS9:ssä rahoitusvaran odotettu luottotappio ja odotetun luottotappion peruutus linkittyvät toisiinsa.</p>	
Luku 15 Liite 3	<p>Tuloslaskelmassa on rivi <i>"Käypään arvoon muiden laajan tuloksen eriin kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot"</i>. VM:n tilinpäätösasetusluonnoksessa vastaava rivi on <i>"Muiden laajan tuloksen eriin kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot"</i>. Rivien tulisi vastata toisiaan. Sama asia on liitteessä 4, 7, 8.</p>	

Finanssiala ry:n
lomakemuotoinen
lausunto
Finanssivalvonnalle
pankkisektorin määräys- ja
ohjeluonnoksista (2/2016)

Finanssivalvonnan lausuntopyyntö määräyksistä ja ohjeista 2/2016 (Dnro FIVA 14/01.00/2017)		Määräpäivä 27.11.2017
	"Käypään arvoon muiden laajan tuloksen eriin kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot" viittaa sellaiseen tilinpäätöserään, jota pankeilla ei ole (muiden laajan tuloksen erät). Ehdotamme rivin nimeksi: " <i>Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot</i> ". Termi "muiden laajan tuloksen erät" on IFRS9:n termi. Kansallisesti ko. oman pääoman erä on "käyvän arvon rahasto". Myöskin kirjanpitolaissa ja yhteisöainsäädännössä käytetään samasta asiasta termiä "käyvän arvon rahasto" (käyvän arvon rahaston muutos). Eikö samaa tarkoittavalle asialle tule kansallisesti (ja finanssialalla) käyttää yhtä termiä?	

FINANSSIALA RY

Päivi Pelkonen

Finanssiala ry:n
lomakemuotoinen
lausunto
Finanssivalvonnalle
pankkisektorin määräys- ja
ohjeluonnoksista (2/2016)

johtaja